C/2024/1198
23.2.2024

P9_TA(2023)0341

Ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge bistånd till Rumänien, Italien och Turkiet

Europaparlamentets resolution av den 4 oktober 2023 om förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge bistånd till Rumänien och Italien i samband med naturkatastroferna under 2022 och till Turkiet i samband med jordbävningarna i februari 2023 (COM(2023)0381 – C9-0318/2023 – 2023/0297(BUD))

(C/2024/1198)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet COM(2023)0381 – C9-0318/2023,

— med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond ([1]),

— med beaktande av rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen för 2021–2027 ([2]), särskilt artikel 9,

— med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel ([3]), särskilt punkt 10,

— med beaktande av den särskilda rapporten från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) om global uppvärmning på 1,5 °C, dess särskilda rapport om klimatförändringarna och marken samt dess särskilda rapport om havet och kryosfären i ett förändrat klimat,

— med beaktande av det avtal som antogs vid den 21:a partskonferensen inom ramen för UNFCCC (COP21) i Paris den 12 december 2015 (Parisavtalet),

— med beaktande av sin resolution av den 18 maj 2021 om översynen av Europeiska unionens solidaritetsfond ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 december 2022 uppskalningen av den fleråriga budgetramen 2021–2027: en resilient EU-budget som är anpassad till nya utmaningar ([5]),

— med beaktande av betänkandet från budgetutskottet (A9-0269/2023), och av följande skäl:

A. De centrala italienska regionerna drabbades av stormfloder och översvämningar mellan den 15 och 17 september 2022, vilket ledde till direkta skador som de italienska myndigheterna uppskattade till totalt 837,56 miljoner EUR.

B. Den sydöstra delen av Rumänien drabbades av allvarlig torka i slutet av juni – början av juli 2022, vilket ledde till direkta skador som de rumänska myndigheterna uppskattade till totalt 1,31 miljarder EUR.

C. Två större jordbävningar med magnituderna 7,8M_w och 7,5M_w ([6]) drabbade södra Turkiet i regionen Kahramanmaraş den 6 februari 2023 och en annan kraftfull jordbävning på 6,3M_w drabbade regionen Hatay den 20 februari 2023, vilket ledde till direkta skador på totalt 78,8 miljarder EUR enligt kommissionen.

([1]) EUT L 311, 14.11.2002, s. 3.
([2]) EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([4]) EUT C 15, 12.1.2022, s. 2.
([5]) EUT C 177, 17.5.2023, s. 115.
([6]) M_w är den seismiska magnitudskalan ”Richter” eller den momentana magnitudskalan.

1. Europaparlamentet uttrycker sin djupaste solidaritet med alla offer, deras familjer och alla personer som drabbats av torkan i Rumänien, de destruktiva översvämningarna i Italien och jordbävningarna i Turkiet, samt med de nationella, regionala och lokala myndigheter och icke-statliga organisationer som deltar i hjälpinsatserna.

2. Europaparlamentet välkomnar beslutet som en konkret och synlig form av unionens solidaritet med medborgarna och regionerna i de drabbade områdena i Rumänien, Italien och Turkiet. Parlamentet upprepar vikten av att informera allmänheten om de konkreta fördelar som Europeiska unionens solidaritetsfond (Eusf) medfört, för att på så sätt ytterligare öka medborgarnas förtroende för EU:s instrument och program. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka kommunikationsinsatserna för att förbättra allmänhetens medvetenhet om de insatser som genomförs med hjälp av medel från solidaritetsfonden.

3. Europaparlamentet framhåller det ökande antalet allvarliga och destruktiva naturkatastrofer i Europa. Parlamentet understryker att extrema väderhändelser, såsom de som konstaterats i Rumänien och Italien och som leder till nödsituationer, kommer att intensifieras och öka ytterligare på grund av klimatförändringarna. Parlamentet betonar att solidaritetsfonden endast är ett avhjälpande instrument och att klimatförändringarna först och främst kräver en förebyggande politik i linje med unionens internationella åtaganden och den gröna given. Parlamentet uppmanar därför med kraft unionen att öka sina insatser för att hantera klimatförändringarna både i unionen och globalt. Parlamentet efterlyser i detta avseende en översyn av förordningarna (EG) nr 2012/2002 och (EU, Euratom) 2020/2093 för att bättre identifiera de anslag som avsatts till medlemsstaterna och de anslag som avsatts till tredjeländer på grund av de begränsade medlen i solidaritetsfonden.

4. Europaparlamentet betonar att reserven för solidaritet och katastrofbistånd konstant är uttömd och därför inte räcker till för att kompensera för konsekvenserna av katastrofer orsakade av människor och naturkatastrofer, särskilt katastrofer med koppling till klimatförändringar. Parlamentet betonar att finansieringen är otillräcklig för att täcka behoven i områden som drabbats av naturkatastrofer. Parlamentet ifrågasätter, på en mer grundläggande nivå, huruvida solidaritetsfonden är tillräckligt anpassad till de framtida konsekvenserna av klimatförändringarna. Parlamentet beklagar att det högsta belopp som är tillgängligt för utnyttjandet av solidaritetsfonden är mycket lägre än det potentiella stödbelopp som skulle kunna täckas. Parlamentet upprepar att de tillgängliga medlen för solidaritetsfonden bör ökas avsevärt som en del av halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen. Parlamentet uppmanar bestämt kommissionen att öka budgeten för reserven för solidaritet och katastrofbistånd och att avsevärt stärka den årliga budgeten för solidaritetsfonden så att den på ett adekvat sätt kan reagera på intensifieringen av naturkatastrofer i unionen och ge konkret stöd till de medlemsstater som drabbas av dem, med hänsyn till omfattningen och frekvensen av denna typ av nödsituationer, särskilt nödsituationer kopplade till klimatförändringarna.

5. Europaparlamentet uppmanar bestämt kommissionen att lägga fram en modell för ett snabbare och vältajmat utnyttjande av solidaritetsfonden, inbegripet behandlingen av ansökningarna, så att de berörda myndigheterna kan tillgodose återställningsbehoven så snart som möjligt. Parlamentet betonar att tilldelningen, förvaltningen och genomförandet av bidragen inom ramen för solidaritetsfonden bör ske på ett så transparent sätt som möjligt, och att bidragen måste användas i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning. Parlamentet betonar det akuta behovet av att frigöra ekonomiskt stöd genom solidaritetsfonden så att stödet kan nå de drabbade regionerna i god tid och att tillhandahålla nödvändigt stöd för de berörda insatserna, i enlighet med medlemsstaternas begäran, till exempel för återställande av infrastruktur, räddningstjänster, inbegripet brandbekämpningsåtgärder, återställande av de drabbade jordbruksområdena och vattenförsörjning.

6. Europaparlamentet godkänner det bifogade beslutet.

7. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att tillsammans med rådets ordförande underteckna beslutet och se till att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

8. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution med bilaga till rådet och kommissionen.

BILAGA

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge bistånd till Rumänien och Italien i samband med naturkatastroferna under 2022 och till Turkiet i samband med jordbävningarna i februari 2023

(Texten till denna bilaga återges inte här eftersom den motsvaras av den slutliga rättsakten, beslut (EU) 2023/2192.)